

‘Nghệ sĩ lao động phải có nghiệp đoàn đúng nghĩa’

LTS - Nhân dịp đến Nam California trong chuyến văn nghệ Hoa Kỳ cho Ủy Ban Báo Văn Nghệ Lao Động Việt Nam, ông Trần Ngọc Thành, chủ tịch của Ủy ban, đến thăm Ba Lan, dành cho nhữn báo Nghệ sĩ Việt cuộc phỏng vấn do Hà Giang thực hiện sau đây.

-Hà Giang (NV): Xin ông nói qua về bối cảnh và quá trình thành lập Ủy Ban Báo Văn Nghệ Lao Động Việt Nam?

-Trần Ngọc Thành: Sau khi Việt Nam gia nhập WTO, tất cả kêu gọi đưa thị trường ngoài vào Việt Nam, thì nghệ sĩ lao động Việt Nam chuyển hướng nông dân đến công nhân. Từ năm 1990 đến bây giờ, số lượng nghệ sĩ công nhân Việt Nam tăng lên hàng ngày.

Ông Trần Ngọc Thành

Số liệu không chính thức hiện nay của Việt Nam cho biết khối lao động Việt Nam lên tới 15 triệu người. Hầu hết số nghệ sĩ lao động này không nằm trong quy định của nhà nước, cũng như không có thông tin liên quan đến điều kiện làm việc. Tất cả đó, giới chức đưa ra những hình thức có lợi cho nghệ sĩ, còn nghệ sĩ công nhân thì không có lợi. Trong khi đó, giới chức quy định thì đến với phe chủ, và nghệ sĩ công nhân bỏ bóc lột. Khi công nhân bỏ bóc lột thì bị pháp luật cùng họ đi đến là đình công. Những cuộc đình công bỏ nhà cầm quyền cho là bất hợp pháp, vì thực sự là bên chủ đưa ra những lỗi của chính quyền, mà ngay cả Công Đoàn Việt Nam cũng là tổ chức - nói là đại diện cho giai cấp công nhân - thực sự là để bảo vệ nhà cầm quyền cũng như giới chức. Ủy Ban Báo Văn Nghệ Lao Động Việt Nam được thành lập để bảo vệ quyền lợi cho họ.

-NV: Ông có thể cho biết về các thủ mục đích của Ủy Ban Báo Văn Nghệ ở Lào Đông Việt Nam, và làm thế nào Ủy ban đã thực hiện các mục đích đó?

-Trần Ngọc Thành: Từ sáu năm nay, mục đích xuyên suốt của chúng tôi là làm sao tranh đấu để nghệ ở công nhân Việt Nam có thể chống lại mình, có một nghị quyết đoàn do chính họ đưa ra, tức là đi đến đúng nghĩa của họ, chứ không phải là một thể chế hình thức như Công Đoàn Việt Nam.

-NV: Là một thể chế xa, làm sao Ủy ban có thể tác động lên nghệ ở lao động trong các đơn vị để kêu gọi họ đòi hỏi quyền lợi cho mình, và nhất là làm thế nào để nhà cầm quyền Việt Nam cho phép họ thể hiện nghị quyết?

-Trần Ngọc Thành: Thực ra, chúng tôi thực hiện các công việc của Ủy ban là ở trong nước. Thí dụ khi Ủy Ban Báo Văn Nghệ ở Lào Đông Việt Nam được thành lập tại thủ đô Ba Lan, thì trước đó anh em trong nước đã thành lập Công Đoàn Tự Do hay Công Đoàn Độc lập rồi. Dĩ nhiên ở ngoài này chúng tôi hỗ trợ.

Những nghệ ở trong Công Đoàn Độc lập, chúng tôi nhận như Luật Sĩ Nguyễn Văn Đài, Luật Sĩ Lê Thị Công Nhân, hay là Nguyễn Khắc Toàn và một số anh em khác, khi thấy tình trạng giai cấp công nhân Việt Nam cô đơn trong những cuộc tranh đấu, thì họ thấy là cần phải có một thể chế nghị quyết đoàn để bên vực. Khi những nghệ ở thể chế giúp bên vực giới công nhân ở trong nước bị đàn áp, thì ở ngoài này chúng tôi đưa những việc đàn áp đó lên công luận quốc tế, để nói với thế giới bên ngoài về thể chế tự nguyện Việt Nam.

Ngoài ra chúng tôi có những hình thức khác để giúp nghệ ở trong nước. Thứ nhất là thông tin, thứ hai là Internet, cho nên chúng tôi cũng có những hình thức khác. Các anh em trong nước vẫn hoạt động những hình thức chuyển sang hoạt động bí mật, vì thể chế nào ra công khai đấu tranh. Ở Việt Nam, bất cứ những gì trái với chính quyền thì bị cho là phản động.

-NV: Ông có thể đưa ra các mặt và phương pháp hỗ trợ nghệ ở lao động Việt Nam mà Ủy ban đã thực hiện?

-Tr n Ng c Thành: Chúng tôi đã phát hành m t s t báo, nh thời, in trên gi y A4, nói rõ v quy n lao đ ng do công c c qu c t quy đ nh, mà Vi t Nam đã ký k t, đ ng i lao đ ng Vi t Nam bi t h có nh ng quy n gì. Kĩ n th c này giúp h có th xem xét k m t h p đ ng lao đ ng tr c khi ký k t, sau đó là giúp h hi u cách t tranh đ u b o v quy n l i c a mình, ch ng h n nh đ nh công và cách th ng l ng cho đ n khi đòi h i đ c quy n l i c a mình. Chúng tôi cũng th ng xuyên đ a ng i trong t ch c đ n các n i c trú c a công nhân đ ti p xúc và h ng đ n h cũng nh theo dõi đ u ki n s ng và nh ng sinh ho t c a h .

Ngoài lãnh th Vi t Nam, ch ng h n nh Mã Lai, chúng tôi có đ u ki n đ ti p xúc nhi u v i nh ng ng i Vi t Nam xu t kh u lao đ ng. Đây là n i mà ng i lao đ ng Vi t Nam b đ i x h t s c b t công. S có m t c a chúng tôi không nh ng ch giúp đ nh ng ng i anh em này mà còn có tác đ ng c nh báo chính quy n s t i là thân ph n nh ng công nhân Vi t Nam c n đ c quan tâm đ n.

-NV: y Ban Bo V Ng i Lao Dong Vi t Nam đo l ng và đánh giá thành qu c a mình nh th nào?

-Tr n Ng c Thành: M c đích t i h u c a chúng tôi, nh đã nói, là làm sao cho ng i lao đ ng Vi t Nam có th thành l p nghi p đoàn th c s b o v cho h , th c s đ i di n cho quy n l i c a công nhân, b o v h u hi u thành qu chính đáng c a ng i lao đ ng. Chúng ta bi t r ng, đ ng đ u Liên Hi p Lao Dong Vi t Nam là m t y viên Trung c ng Đ ng, ch u trách nhi m tr c Đ ng C ng S n, tr c b chính tr đ ng c ng s n Vi t Nam. Vai trò c a liên h i là ki m t a cũng nh ki m soát công nhân Vi t Nam ch không ph i đ giúp đ công nhân theo đúng nghĩa c a nó, và theo nh ng đ u h nói.

-NV: Ngân sách làm vi c c a y Ban Bo V Ng i Lao Dong Vi t Nam đ c tài tr ra sao?

-Tr n Ng c Thành: Thú th t, t tr c đ n gi anh em chúng tôi toàn b ti n túi ra hoàn toàn t túc, cho nên ho t đ ng đôi khi cũng g p r t nhi u khó kh n, có khi các thành viên còn g p s khó x và hi u l m c a gia đình. Vì th k này chúng tôi sang Hoa K cũng v i m c đích ph bi n và t ng trình v sinh ho t c a y ban qua các c quan truy n thông, và nh đó v n đ ng s h tr c a đ ng h ng, c th là bu i h p m t t i h i tr ng nh t báo Ng i Vi t t 3 gi đ n 6 gi chi u ngày Ch Nh t, 17 Tháng Sáu, t i đây và sau đó là Ch Nh t ngày 24 tháng Sáu t i Washington DC.

Ngoài việc vận động công đồng, chúng tôi trong chuyến đi này cũng đã đến những gặp gỡ mặt sự giới thiệu chính quyền Hoa Kỳ để trình bày với họ tình hình người công nhân Việt Nam bị đi xuống bất công, bóc lột ra sao, và hy vọng sự thuyết phục để họ hỗ trợ, làm áp lực để nhà cầm quyền Việt Nam cho phép công nhân được lập nghiệp đoàn do chính người họ bầu ra, và thực sự bảo vệ quyền lợi cho họ.

-NV: *Cố gắng ông đã dành thì giờ cho cuộc phỏng vấn.*